

ERDEMI ÉLET

POLITIKAI,
TÁRSADALMI,
MŰVESZETI ÉS,
KÖZGAZDASÁGI
HETILAP

TARTALOM:

»Meglepetések
várhatók a Lomásinál«

Guruló leiek szerepe a vállalat üzleti politikájában. Valótlanságok tömkelege egy nyilatkozatban. Fiktív szerződések a Nasci és Lomási között. Illeték csalással kezdőaóitt a vállalatok romániai bevonulása. A pénzügyi hatóságokon kívül saját részvényeseiket is télrevezetik a hamis könyvvezetéssel. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok, akik soha közgyűlést nem láttak.

stb., stb.

Arad, 1930
nov. 21.

ARA 20 LEI.

XIX. évf.
34. sz.

Kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek

Vojtek gyógyszerár

Nem kell angol partiárut ügynöktől venni

**féláron kap
angol ujdonságot**

J. SCHUTZ-nál Arad, Str. Eminescu 2.
(v. Deák Ferenc-ucca)

WEISZ LIPÓT FOTOSZALONJA

Bulevardul Regina Maria No. 22.
(Dáciával szemben) — Gyermek-, por-
trait és interieur felvételek a legszebb
kivitelben eszközöltetnek.

**Házak vételét
és eladását közvetíti**

Herzog Sándor

Str. Bratianu 15. (Weitzer-ucca)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 600 lei
Félévre . . . 300 lei
Negyedévre . . 150 lei
Az egyes szám ára 20 lei
Ó-Romániában . 20 lei
Jugoszláviában 4 dinár
Csehszlovákiában 4 c. k.
Amerikában 1 évre 5 d.

Telefonszám 520.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők vagy bármelyik hirdető iroda útján is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lei, hirdetésoldalon 6 lei négyzetcm.-ként. Nyilttér rovatban 50 lei, szövegközi részben 32 lei a sordíj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Arad, Str. Cloșca (Szent László-u.) 2.

Előfizetési árak egy évre: vállalatoknak, nagykereskedőknek és külföldre 1000 lei, nyugdíjasoknak, köztisztviselőknek 300 lei.

Közmunkapolitika

Vendézzük egyentőre azoknak a nemrégiben tett rendelkezéseknek, melyeknek nyomán remélhetőleg hamarosan felpezsdül az őszi munka a különböző városokban, szerte az országban.

A sürgősen megindítandó közmunkák magában véve örvendetes jelensége mellett nem hagyható azonban szó nélkül az a mód, ahogyan utóbbi időben ezeket a kérdéseket kezelni szokták. Ha lassan szokássá kezdene válni nálunk az, hogy egyrészt irracionális közmunkapolitikánkkal

*az elégedetlenséget féket nem ismerő indulat-
kiltörésekig nőni engedjük, aztán pedig ugyanezt
az elégedetlenséget tüneti kezeléssel igyekszünk
gyógyítani —*

ugy legyiünk tisztában azzal, hogy ez a legrosszabb út, amelyre léphetünk.

Először is, ha a közmunkát oda visszük, ahol a legnagyobb az elégedetlenség, illetve, ahol ez az elégedetlenség a legkiáltóbb, legturbulensebb jeleket mutatja, akkor valószínűleg súlyos csorbát ütünk a józan takarékoság elvén, mely szerint az a közmunka előbbrevaló, amelynek kivetésétől a befektetett nemzeti tőke jobb gyümölcsözése várható, vagy amely egyébként van hivatva valamely fontos nemzeti cé-

Rögtön szépít a világhírű
»Margit«-crem
GEA-KRAYER TIMIȘOARA

lunk valóraváltását munkálni. Ez a józan követelmény ritkán fog egybeesni az üres gyomrok követelőzésével, esetünkben tehát alulmarad, miáltal az a keserűen nevetséges helyzet áll elő, hogy

nincsen pénzünk ugyan közmunkákra, melyeket szükségeseeknek tartunk, de ami kevés pénzünk van, azt ott költjük el, ahol hangosabban követelik.

Itt következik a másik nagy hiba, az ilyen hirtelenében, a kedélyek csillapítására elrendelt közmunkák súlyosan demoralizáló hatása.

Ha oda küldi az állam a maga szükösen kuporgatott nyomoruságos millióit, ahol nagyobb a zenebona, ahonnan keservesebb jelentések futnak be, akkor nem csinál mást, mint a saját költségén neveli magának az izgága elégedetlenséget.

A munkanélkül tekerdő fejek rendkívül tanulékonyak, de az ilyen intézkedésekből nem azt tanulják meg, hogy van az államnak egy céltudatos és okos közmunkaprogramja, melyet polgárai boldogulására tervszerűen keresztülvisz, hanem bámulatosan finom érzékükkel módszereket szimatolnak, amelyekkel aránylag gyorsan munkához, keresethez juthatnak.

Ha így megy tovább, ne csodálkozzunk tehát, ha leleményes emberek céljaik elérésére a szervezett zavarkeltést is beiktatják fegyvertárukba s a közvélemény majd még számonkérő hivóda is juttatnak valami töltésépítést, ahol még csak nem is zajongtak!

Sürgősen elrendelni valami egyébként is tervbevett és szükséges földhányást, csatornaturást ott, ahol a nyomor a legnagyobb: okos és dicséretes kormányintézkedés!

De addig várni az elrendeléssel, amíg az elégedettség forrpontra hevül s akkor elrendelni, amikor az már hangulatkitörésekben jelentkezik s ablakokat ver be: ez olyan intézkedés, amelyet csak egy lépés választ el a munkanélküli segélyektől.

Ettől pedig az Isten óvja az országot. Nem azért, mintha kevésbé fájna a szivünk azokért a szerencsétlenekért, akik dolgoznak, de nem jutnak hozzá. Nem azért, mintha kevésbé éreznék együtt az önhibájukon kívül nélkülözőkkel. Az ország gépezetének ez a „holtjárása“ kinos érzés minden jó állampolgárnak s a dolgozni akarók éhezése százszorosan szánalmatébresztő. De tiltakoznunk kell a rendszeres munkanélküli segélynek még a gondolata ellen is azért, mert azt szégyenletes segítségnek, gyáva fegyverletételnek tartjuk, öngyilkos vagy legalább is öngyengítő intézkedésnek, amelyből bűn és betegség fakad.

„Meglepetések várhatók a Lomásinál“

Guruló leiek szerepe a vállalat üzleti politikájában. Valótlanságok tömkelege egy nyilatkozatban. Fiktív szerződések a Nasici és Lomási között. Illeték csalással kezdődött a vállalatok romániai bevonulása. A pénzügyi hatóságokon kívül saját részvényeseiket is félrevezetik a hamis könyvvezetéssel. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok, akik soha közgyűlést nem láttak.

(Arad.) Az Erdélyi Élet legutóbbi számában a Lomási R.-T. adócsalásának újabb fejleményeiről és a megindult bünygyi vizsgálatról szóló cikke érthető feltűnést keltett országszerte. Megint szenzációt produkáltunk, holott ebben a szomorú és sajnálatos esetben távol állott

tőlünk az a szándék, hogy pusztán az ügy érdekessége miatt foglalkozzunk a Lomási körül történő és közgazdasági életben szinte példátlanul nagyszabású inkorrektségekkel. Különösen kellemetlen a Lomási dolgait kitergetni nekünk magyar lapnak, amely csak komoly indokok alapján és kényszerítő körülmények között nyul bele a nagyvállalatok szennyesládájába. Ebben az esetben azonban kénytelenek voltunk magyar organum létünkne viviszekciót végrehajtani olyan nagyvállalattal szemben, amelynek Magyarországon is kapcsolatai vannak. Tettük ezt különösen azért, nehogy román lapársaink az adócsalással és bünygygel kapcsolatosan nemzeti vonatkozásokat keverjenek a tisztán az üzleti morállal szemben álló incidensben és a sovinizmus szemüvegén keresztül nézzék a dolgot. Leleplező cikkeinkkel azt akarjuk dokumentálni, hogy

a panamának nincs nemzetisége

és ha ilyen brutális törvénytelenység és szabálytalanság történik, az Erdélyi Élet felemeli tiltakozó szavát akár román, akár magyar vállalat, cég, vagy egyén követi el azt. Semmi esetre sem engedhetjük, hogy a Lomási üzleti morálját hivatalos körök és román közvélemény általánosítsa

a magyar üzleti szellem rovására.

Itt tehát nem egy magyar vállalatról van szó, hanem nemzetközi intézményről, amelynek romániai fiókjában egy-két könnyű lelkiismeretű és szakértelem nélküli igazgató ügyetlenül panamázott és a machinációt a hatóságok leleplezték.

Multkori cikkünk keretében bucuresti-i munkatársunk megszólaltatta a parlament egy tekintélyes tagját, aki a megbántott román nemzeti öntudat megvédése érdekében száll szembe a Lomási részéről külföldön lanszirozott ama híresztelés ellen, hogy Romániában üldözik az idegen vállalatokat

és hogy itt minden szabálytalanságot baksissal el lehet simítani. A kamarai képviselő az Erdélyi Életnek adott nyilatkozatában beigérete, hogy a Lomási féle botrányt a parlament elé viszi, ahol még sok szenzációs leleplezéssel fog szolgálni. A nagy feltűnést keltő nyilatkozatnak azonban több olyan kijelentése van, amellyel

mi nem értünk egyet

és amit csak az illető parlamentár iránti előzékenységből tettünk közzé. Mert el kell ismernünk, hogy a képviselő ur felháborodásának van alapja és joga van véleményét nyilvánítani még az esetben is, ha az Erdélyi Élet nem osztja teljesen.

Nem helyeseljük a képviselő ur nyilatkozatának különösen azt a részét, amelyben azt a vádat veti fel, hogy Lomásinál sok olyan tisztviselő van alkalmazásban, akik mint idegen állampolgárok tartózkodnak az ország területén. Ebben a kérdésben nekünk kifejecesedett álláspontunk van, amely tulteszi magát az állampolgársági korlátozások bornirtságain és azt az elvet hangoztatjuk, hogy

mindenkinek joga van ott keresni a boldogulását, ahol tudja.

Ha valaki valamely országban

tisztességes módon keresi a kenyerét anélkül, hogy törvénybe ütköző cselekedetekkel ártalmára válna az országnak

az hasznos és megbecsülendő munkát végez és semmi esetre sem veszélyezteti az ország, vagy az állam érdekeit. Nincs tehát semmi kifogásolni való azon, hogy a Lomásinál külföldi állampolgárok is dolgoznak, hiszen éppen a reciprocitás alapján számtalan román állampolgárságu egyén talált elhelyezkedést Magyarországon, és a környező államokban is.

Ellentétbe kerül a képviselő ur véleménye a mienkkel akkor is, amikor a Lomásinál alkalmazásban levő felelőtlen tisztviselőket támadja. Hiszen mi éppen a leépített kisémberek érdekében emeltük fel a szavunkat és — minden vezérigazgatói nyilatkozattal szemben — ismét leszögezzük azt a tényt, hogy a Lomásinál még munkában álló tisztviselők is a közeljövőben leépített kollegáik sorsára kerülnek. Ezt különben maga Kemény György igazgató is elismerte, amikor kijelentette, hogy

csak néhány főtisztviselőt visznek magukkal Bucurestibe,

olyanokat, akik járatosak a vállalat bizalmas ügyeiben és akik eddig is szemrebbenés nélkül végrehajtották a kapott üzleti utasításokat még abban az esetben is, ha ezek

a morál szempontjából nem voltak egészen korrektek.

Mi soha egy percig sem hibáztattuk azt a tisztviselőt, aki existenciája védelmében kénytelen volt deferálni függő helyzetében és felebbvalója utasítására olyasmit elkövetni, amiről később kiderül, hogy bűncselekmény.

Ezért egyedül és kizárólag csak az vonható felelősségre, aki a parancsot kiadta és ezzel értelmi szerzője lett a törvénytelen eljárásnak.

Első cikkünk által felkeltett nagy érdeklődésnek kétségtelen jele az a tény, hogy a Lomási aradi igazgatója kénytelen volt az egyik aradi lapban védekezni. Ez a menetegetőzés is olyan szerencsétlenül gyatra, mint maga a nagyszabású panama keresztülvitele. Az igazgató nyilatkozata

tele van valótlanosságokkal

és azzal a gyámoltalan igyekezettel, hogy az egész ügyet ferde beállításra helyezze. A Lomásinál foganatosított leépítést például azzal indokolta az igazgató ur, hogy erre a kiadások csökkentése céljából volt szükség és szerinte ez érthető is, mert a mai gazdasági viszonyok között maga az állam is leépít és ezt az üzem racionalizálása megkívánja. Gyenge és okatlan parrirozása ez a keményen sújtó vádnak.

Nyilvánvaló és köztudomású, hogy az államnak azért kell leépíteni az alkalmazottakat, mert

az államháztartásban deficit mutatkozik.

Ezzel szemben a Lomási csak az elmúlt rossz gazdasági esztendő folyamán 95 millió hasznót mutatott ki a diszkrét közgyűlésen. Hány romániai favállalat dicsekedhetik ilyen horribilis üzleti haszonnal? A Lomási féle üzemeket különben sem azért építették le, mintha nem lett volna elegendő termelési anyag, hiszen a Wenckheim-féle borosjenői erdőzések kitermelését 1924-ben függesztették fel, a bányászati erdőkben pedig legalább még három esztendői munkaalkalom kínálkozik.

Erősen sántít az igazgatónak az a védekezése is, hogy a vállalatnak redukálnia kell a költségeket. Ellentmond ennek a takarékosági érvelésnek az a tény, hogy a saját és igazgatótársának remunerációját most emelték fel 600.000 leiről 800.000-re és ugyanakkor elbocsátanak 3-4000 leinyi fizetésű kistisztviselőket. Hiszen a két igazgató fel-emelt remunerációja 400.000 lejjel terheli meg a vállalatot, amely, ha azt az összeget kisemberek fizetésére fordítaná, ugy 10 fiatal tisztviselőt nem kellett volna a tél elején ki-dobni állásából. Ebből a 400.000 leiből tíz kezdő hivatalnok existenciája jőideig biztosítva volna és nem kellene őket pályájukon megakasztva a legsötétebb nyomoruságba taszítani. Hol helyezkedjenek el ezek a leépített kisemberek, amikor a többi favállalat mind deficittel dolgozik? A többi faüzemek a Lomáséhoz képest kétségbeejtő helyzetben vannak, de azok ennek dacára sem nyulnak mindjárt a leépítés szörnyű fegyveréhez, hanem a tartalékolt erőikből gondoskodnak az alkalmazottak fizetéséről ameddig csak lehet.

Ezekben a vállalatokban van annyi lelkiismeretesség, hogy nem dobják oda könnyelműen a fiatal emberek százait az elégedetlenségre leső kommunizmus karjaiba. Pedig ma csak a Lomási van abban a szerencsés helyzetben, hogy olcsó vidékeken, olcsó munkaerővel és olcsó termelési anyaggal dolgozva busás jövedelmet tudjon felmutatni, amikor más vállalat a válságos gazdasági viszonyok között lassan elvérzik.

De más ilyen nagyvállalat nem is képes arra, hogy ilyen szerencsés körülmények között még illegális uton, adócsalással, illeték eltitkolással a munkásbiztosítási díjak be nem fizetésével, vesztegetéssel, penetráns szagu üzletekkel, hamiskönyveléssel, hatóságok, üzletfelek, részvényesek félrevezetésével fokozza jövedelmeit.

A pénzügyi hatóságok vizsgálata kétségtelenül megállapította, hogy a Lomási adócsalást követt el és konstatálták egyuttal a hamis könyvvezetést is.

Mi azt is kétségbevonjuk, hogy a Lomásinál eszközölt házkutatás során talált aranymérlegről akár a Hazai-bank, akár a Hatvány-csoport, — a Lomási főrészvényesei — tudomással bírnának. Mert maguk a részvényesek sem tudhatják már, hogy *a sok hamis könyvvezetés között melyik az igazi?*

Ilyen módon és ilyen eszközökkel csak a Lomási mai vezetősége tud „eredményeket“ felmutatni és működésével csak megerősíti azt az európaszerte köztudomású véleményt, hogy

A Lomási üzleti mentalitása minden üzleti morált nélkülöz és állandó differenciák merülnek fel minden üzleti ténykedésből, legyen az üzletfél akár az állam, akár magán-cég.

Érezhetően káros kihatása volt a Lomásinál felfedezett adócsalásnak más ipari vállalatokra is. A pénzügyi hatóságok ugyanis azt a véleményt alakították ki, hogy ha az ország egyik legelőkelőbb és európai relációkban is jelentős cégénél ilyen visszaélések történnek, fokozott bizalmatlansággal kell figyelniök más vállalatok működését is. És megkezdődtek a gyanúsítgatások, a vekzaturák, aminek nyomán aztán elterjedt külföldön a hír, hogy

Romániában üldözik az ipari vállalatokat.

Igen ám, de a Lomási esete miatt meggyanusított többi cégek *24 óra alatt beigazolták, hogy náluk minden a legnagyobb rendben megy és nyoma sincs az adóeltitkolás szándékának.*

Ezzel szemben a Lomási 30 fiskálisának még hónapok multán *a mai napig sem sikerült elfogadható, komoly érveket felhozni a vállalat igazolására.*

Pedig a Lomási ezuttal is igyekezett az általa már jól ismert görbe utakon kimenekülni a csávából. Megkörnyékezte Taranu pénzügyi vezérinspektort, aki azonban korrekt és lelkiismeretes köztisztviselőhöz méltó felháborodással utasította

el az ajánlatot és adott leckét a Lomásinak abból, hogy ebben az országban mégsem lehet pénzzel mindent elintézni.

Az Erdélyi Élet, amely a Lomási ügyben az igazság felderítésére vállalkozott, végig akarja vezetni olvasóit azon a kanyargós uton, amelyen a Lomási az országba való bejövetele óta az adócsalásig eljutott. Bonyodalmas és veszélyes veremekkel megrakott ut az, ahonnan szép kilátás nyílik a nagytőke rejtelmes birodalmába, ahol elszánt és minden hájjal megkent emberek a Mammon-bálvány imádatától fanatizálva, kizsákmányolt kisemberek verejtékéből malterozott templomot emelnek a Bűnnek. Tanulságos ut lesz, tessék csak követni.

A Lomási bejövetele is már bűnben fogant.

Az első visszaélést 1920-ban követték el

amikor a Nasici a Romániában levő javai érdekében Aradon is irodát nyitott a Lomási nevű leányvállalatával együtt. A nacionalizálási törvény életbeléptekor csak a Lomásit nacionalizálták és akkor

a Nasici fictiv szerződést kötött leányvállalatával, amely szerződésben alaposan leértékelve átengedte a Lomásinak minden, Romániában levő vagyonát és értékét.

Ugyanakkor azonban százmilliókkal ismerte el üzleti könyveiben a Lomási anyavállalata követeléseit.

Ezt a szerződést azonban nem illettek, sőt a tőkekamatadót sem fizették be a kincstárnak,

amely Bigy közzéadását szigorúan ellenőrizte. Cluj

Ez volt a Lomási „belépője” Romániába. Hogy a nacionalizálás körül milyen súlyos visszaélések történtek, arra legközelebbi cikkünkben fogunk kitérni. Most ott hagyjuk abba, hogy a Lomási, amely önálló vállalat lett ilyen formán, a nacionalizálási elvnek megfelelően úgy választotta meg igazgatóságát, hogy abban a momentán szerepet játszó román politikusok is helyet foglaltak. A Lomási figyelemmel kísérte mindig a pártpolitikai erőviszonyokat és ha valamelyik államférfi kibukott a kormányból, az kibukott egyszersmind a Lomási igazgatóságából is, mert ott csak a hatalmon levő politikusoknak volt helye. Hogy miért, azt a következmények világosan kimutatják majd.

Az ilyen inkorrekt vállalattól első retorzióként az iparpártolási kedvezményt kellene megvonni, amiről bizonyára nem fog megfelelkezni a rezort minisztérium.

Az Erdélyi Élet multheti leleplező-cikkének hatása alatt szélteben-hosszában csak a Lomási botrányáról beszélnek az ország társadalmi és közgazdasági köreiben. Egy ismert és régi fakereskedő mondotta nekünk az általános hangulatra jellemző szavakat:

— Hja, az öreg Stern vezér idejében más világ volt a Lomásinál.

Ezekre az aranjuezi szép napokra is visszatérünk . . .

A zálogházat leépítették a költségvetésből

Luțai dr. polgármester nyilatkozik a színházról

Köztudomásu, hogy az „Erdélyi Élet“ szigoru tárgyilagossággal, a kritika prizmáján keresztül figyeli az eseményeket és bíráló szavát még olyan körülmények között is hallatta, amikor az cseppet sem volt opportunus és veszélyekkel járt. Mi nem ismertünk el tekintélynek olyan egyéneket és szerveket, amelyekhez kritika fért és gyakran szinte gorombaságnak ható őszinteséggel mondtuk meg véleményünket például Arad város vezetőségéről is. De éppen a nemes értelemben vett tárgyilagosság készítet bennünket arra, hogy ha a város vezetői célszerű és a polgárság érdekeinek megfelelő működést fejtenek ki, rá ne mutassunk ezeknek az uraknak az érdemeire is,

Luțai Cornél dr. polgármester, mint ismeretes, magáévá tette az „Erdélyi Élet“ által felvetett ideát, amely egy

városi zálogház felállítását tartotta szükségesnek.

A polgármester részletes, reális tervet dolgozott ki, amelynek alapján Aradvárosa gazdagabb lett volna egy aktuális népjóléti intézménnyel és a város is tekintélyes hasznot hozó üzlettel gyarapíthatta volna vagyonát.

A városi tanács azonban érthetetlen módon lezavazta Luțai dr. javaslatát és a városi zálogház létesítésére előírányzott összeget törölte a költségvetésből.

Pedig soha annyira szükség nem volt a zálogházra, mint most. Az egyre nagyobb mérveket öltő munkanélküliség, az általános lerongyolódási folyamat és a pénztelenség ilyenkor tél elején

veszedelmes gazdasági szituációt teremt.

Fára, téli ruhára kell a pénz és nincs, nincs sehol. A kölcsönt kereső polgárságot ez a helyzet az uzsorások karjaiba kergeti, mert amíg más városokban két-három zálogház is működik. Aradon egy sincs. Már pedig, ha a város kezelésében egy kis haszonra dolgozó, tisztességes alapokra fektetett zálogház nyílna meg, ez nemcsak jó üzletet jelentene a városnak, hanem nagy könnyebbséget a kisebb kölcsönöket kereső polgárságnak, amely hiába kopogtat a bankoknál és uzsorakamatot kénytelen fizetni egyes lelkiismeretlen embereknek. Luțai Cornél dr. polgármester jót akart, de rejtély, hogy a városi tanács miért nem akceptálta ezt a jószándékot.

Munkatársunk beszélgetést folytatott Luțai dr. polgármesterrel, akitől a színház mai helyzete felől is érdeklődött. A polgármester a következőket mondotta :

— A város tudja, mivel tartozik kisebbségi polgárai kulturális igényeinek.

Mi lehetővé akartuk tenni, hogy Aradon a magyar színház reuzálhasson és azt hiszem, sikerülni is fog ezt a célt elérni.

Tavaly és az azelőtti években nem volt rend a színház környékén. Emlékezetes az a sok botrány, amely egymást érte és amely csak ártott a magyar színészet ügyének. A város vezetősége a mult ta-

pasztalatain okulva, maga vette kezébe ezidén a színház gazdasági adminisztrálását és örömmel állapítom meg, hogy habár nem tulságos az érdeklődés az előadások iránt, mégis *sikerült a gazdasági helyzetet egyensúlyban tartani és a személyzet pontosan kapja a fizetését.*

Az előadások a zavartalan atmoszférában egyre jobbak lesznek és a közönség lassan visszaszokik a színházba, ahonnan az előző évek szerencsétlen eseményei elriasztották.

A város természetesen nem akar hasznot húzni a színház adminisztrálásából.

Ami tiszta jövedelem-többlet mutatkozik, az teljes egészében a színház igazgatóját illeti és a város megelégszik az-
zal, hogy a sikeres szezon végén levonja magának a minimálisra redukált színházbért.

Ismétellen hangsúlyozom, hogy Arad magyar közönségének akartunk kedvébe járni, amikor minden igyekezetünkkel lehetővé tesszük a zavartalan színházi szezont.

A polgármester szavai jóleső örömmel töltheti el az aradi magyarság szívét, mert valóban örvendetes a város vezetőségének az a gesztusa, amellyel a magyar színész hóna alá nyult és átsegíti a gazdaságilag zavaros esztendő nehézségein.

— **Egy jósnő aki tud.** A Bul. Reg. Ferdinand (v. Boros Béni-tér) 29. száma alatt lakik rövid idő óta IRIS csodajósnő. Csoportba verődött emberek jönnek ki és elragadtatással tárgyalják a máris országhírű IRIS bámulatos tudását. A mai sulyos viszonyok között szinte jóleső érzéssel hallgattuk a biztató jövőt, mert a mult és jelen meglepő adatai után joggal meglehet a reményünk, hogy IRIS jövőt feltáró jóslásai is nagyszerűen beválnak

— **Intelligens hölgyek és urak,** nyomtatvány és hirdetés szerzés céljából, fix és magas jutalék jövedelemmel, azonnal felvételnek. Bővebbet lapunk kiadóhivatalában Szent László-ucca 2. sz.

Összeroppan Amerika régí gazdasági rendszere

A rohamos, hirtelen fejlődés okozta a termelési válságot — Newyorki levél Az Erdélyi Élet szerkesztőjéhez

November második felében kerül tető alá Newyork új legmagasabb felhőkarcolója, az Empire State Building, amely még a Woolworth, Paramout, Chanin épületehez hasonlítva is óriásnak tűnik föl. Nemsokkal több, mint hat hónap alatt nőtt fel a semmiből repülőjáratok magasságába ez a nyolcvanöt emeletes irodaépület, amelynek egyik arca a világ legdrágább üzleteinek utvonala: az Ötödik avenue, másik arca a Broadwayre néz. De nemcsak ez az épületesoda, hanem száz és száz kisebb-nagyobb bérláz mellett még három másik felhőkarcoló: a Chrysler, Lincoln s a Stern-paloták is szinte boszorkányos sietséggel épültek föl az elmúlt hónapokban. Akit ez a lázas sietség elkápráztatott, azt hihette, hogy irodahelyiségekben, lakásokban való rendkívüli hiány diktálta a munkának a tempóját. A látszat csalt. Ma már senki előtt sem lehet kétséges, hogy az új bérháztömegek éppen úgy, mint a hatalmas új felhőkarcolók legnagyobb részét sokáig üresen fogják állni mérhetetlen gondokat okozva a vállalkozóknak. Sokat pedig egyenesen a teljes anyagi romlással fenyegetve.

Az elmúlt tél közepén, a Wall-streeti fekete hetek után előretörő, nagyméretű munkanélküliség csökkentésére dolgozta ki a szövetségi kormány az ország negyvennyolc kormányzójával együtt azt a több milliárdos építkezési programot, amelyet a magánvállalkozás csakhamar még jobban kiszélesített. Az elgondolás az volt, hogy az építőipar föllendülése munkához juttatja a rokonszakhmákat is, olyan nagy körben adva új életenergiát az elpetyhüdt gazdasági életnek, hogy csakhamar prosperitás fog jelentkezni az egész vonalon. Csak nagyon kevesen látták még ekkor, hogy ez a minden tekintetben bölcs elgondolás, a kitünően kidolgozott

Bundák, **legolcsóbban** a legsinosabb
szórmék kivitelben

Neuländer E. szücsnél

Fischer Eliz-palota, Bulevardul Reg. Maria 12., az udvarban.

Nehéz idők, nincs forgalom,

panaszodik mindenki. Megpróbálta-e már, hogy intenzív, okszerű hirdetésekkel hívja fel a figyelmet arra, hogy mit árul mit készít?

munkaprogramm elkésett. Amerika ekkor már ugyanis nem annyira a Wall-streeti hatvanmilliárdos veszteséget nyögte, mint inkább azt a termelési válságot, amelyre a nagyarányú építkezések megindítása nem volt gyógyír, hanem csak pillanatnyilag ható injekció.

A gép visszaadja a kenyeret, amit elvett

A napokban alkalmam volt hosszasan elbeszélgetni F. Snyderrel, a szövetségi kormány munkaügyi államtitkárjával, Davis munkaügyi miniszter helyettesével, aki szerint az egyre szélesebb körben jelentkező termelési válságnak, — amely a nagy munkanélküliséget eredményezte — a tulságos mechanizálódásban kell keresni az okát. Az egyre tökéletesebb gépek lassankint éppen úgy kiszorítják a nagy munkástömegeket az iparból, mint a mezőgazdaságból, — mondotta.

— A munkanélküliség emelkedésének természetszerű következménye a fogyasztópiac csökkenése. A gépek gyorsabban, jobban és tökéletesebben állítják elő az árut, olcsóbbá teszik a termelést, de keresetnélkülivé téve az emberek millióit. olyan termékfölösleggel árasztják el a piacokat, hogy az árakat még az olcsóbb termelési költségek alá is szorítják. Pedig ezek csak átmeneti bajok. Minden olyan korban, amelyben hirtelen és hatalmas a fejlődés, válság áll elő. A múlt században, amikor az első gőzvasutat megindították Angliában, angol fuvarosok megtámadták a vonatokat s szét akarták rombolni, mert elvette a kenyerüket. Azóta hány és hány ember él vasutból! Sokkal többen, mint ahány fuvaros valaha is volt. Annak útjait és módjait kell most megtalálnunk, hogy az iparból és mezőgazdaságból kiszorult nagy tömegek miként helyezkedhessenek el.

Harc a vámtarifa körül

A válság okaira vonatkozóan más véleményeket is lehet hallani. Így elsősorban és legtöbbit azt, hogy Amerika ahelyett, hogy kiszélesítette volna külföldi piacait, mesterségesen leszorította az exportot. Az új vámtarifa ellenzői hirdetik ezt a véleményt. Ezek szerint elhibázott lépés volt az új vámtarifajavaslat, amely fölött a kongresszus hónapokon át vitázott, mielőtt elfogadta volna. Amerika ugyanis — mondják ezek — nem hasonlítható azokhoz a kis szegény országokhoz, amelyek kénytelenek védővámokkal dolgozni, hogy ne tegyék ki magukat a gazdag s nagy ipari országok kénye-kedvének. Az amerikai import eltörpült az export mellett s az importált áru alig tudta diktálni egyes áruknak a piacát. Az új és magas védővámok azonban re-

torzióra készítették több olyan országot, amely az amerikai áruknak nagy piaca volt eddig. Az export csökkenése, nem egy gazdaságpolitikus szerint, többszázezer munkást tett már eddig is kenyértelenné.

Ezzel a véleménnyel szemben több, a gazdasági életben jelentős szerepet játszó ember azt állítja, hogy a válság még sokkal nagyobb volna, ha az új vámtörvény nem lépett volna életbe. A külföldi, illetve az európai áru — hangoztatják ezek — sokkal olcsóbban állítható elő, mint az amerikai áru, mert Amerikában jóval magasabb a munkabér, mint Európa bármely országában. Az olcsóbb munkával előállított termékek így lassankint a piac nagy vonalán kiszoríthatják volna Amerikából az amerikai árut.

A védővamosok legtekintélyesebb része az általános, egész világon jelentkező mezőgazdasági válságnak tulajdonítanak minden bajt. Ezen a ponton aztán teljesen megegyeznek a mezőgazdákkal, akiknek a válság okaira vonatkozó véleménye azonban szintén megoszlik. Nem kevesen közülük a többtermelésben látják a bajok forrását s a belterjes gazdálkodásban jelölik meg a kibontakozás útját.

Aki többet keres, többet költ, mondja Amerika

Bármenyire el is térnek azonban a nagy gazdasági válság okaira vonatkozó vélemények, egyben teljesen megegyeznek Amerika gazdaságpolitikussai. Ez pedig az, hogy a válság likvidálása, a kibontakozás csakis azokon a vonalakon belül kereshető, amelyek Amerika eddigi gazdasági strukturájának a főelemei voltak. Egyetlen mondatba ezt talán úgy lehetne összefoglalni, hogy — folytonosan emelni kell a dolgozók jövedelmét, hogy folytonosan növekedjék a dolgozók fogyasztókép-

pessége. Az ugyanis matematika, hogy minél többet keresnek az emberek, annál többet költenek. Végeredményben tehát csak látszat szerint változik a munkás szociális helyzete, amennyiben akkor sem lesz — egynéhány, a nagy tömeghez képest egészen jelentéktelen számtól eltekintve — tőkés, ha hosszú esztendőkön át olyan sokat is keres, amelyből régebben amikor még nem voltak nagy igényei, komoly öszszegeket takarított volna meg. Nem volna nehéz számadatokkal pontosan kimutatni, hogy Henry Fordhoz például — aki köztudomás szerint a legjobban fizeti munkásait — miként jut vissza egy héten belül a munkásnak jóformán egész heti fizetése. A telepein dolgozó és élő munkáscsaládok neki fizetnek házbért, az ő üzleteiben vásárolják élelmiszereiket, ruházati cikkeiket, az ő autót vásárolják meg részletfizetésre. Ha többet keresnek, több pénzt hagynak ott az üzleteiben, amelynek árait természetesen annál is inkább ő diktálja, mert a munkások valóságosan kényszerítve vannak arra, hogy az ő telepeinek üzleteiben vásároljanak. S ugyanezt lehet látni a többi nagy ipartelepeken, bányákban is.

A jelenlegi óriási arányu munkanélküliség azonban már a legtöbb helyen keresztültörte a gazdasági élet strukturájának ezeket a vonalait is. A kínálat és a kereslet törvénye érvényesült a munka piacán is, olyan mértékben szorítva le a munka árát, hogy ez a fogyasztópiacot tekintve, még súlyosabbá tette a helyzetet.

A keresetek általános csökkenésének lehet tulajdonítani azt a nemcsak Newyorkban, hanem a többi amerikai városokban is egyre jobban feltűnő jelenséget, amelyet kis népvándorlásnak is lehet nevezni. Október elsején több mint kétszázezer család költözött csak Newyorkba. A lakóság számát véve alapul, ugyanilyen arányban költözködtek más városokba is.

Tévedés volna azt hinni, hogy az új most tető alá került bérházak teltek meg a költözködők milliósával. Ellenkezően. Még a régi házak közül is rengeteg üresült ki. A pénztelenség egy lakásba szorít több családot: szülők költözködnek gyermekeikhez s fordítva, rokoncsaládok mennek egy fedél alá, hogy a sovány idők alatt ott takarékoskodjanak, ahol csak lehet.

Newyorkban alig van bérház, amelynek kapuja előtt ne volna kint a tábla: Lakások kiadó! Ez a rengeteg tábla pedig talán éppen olyan szomorú, mint amikor néhány évvel ezelőtt Budapesten lehetetlenség volt lakást kapni. —i —l.

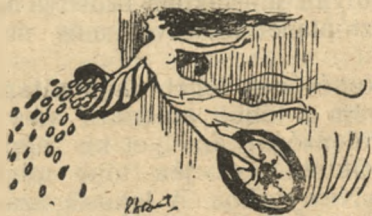
Cotioiu Romulus dr. volt az aradi ifju liberálisok delegátusa a cluji nagygyűlésen

Az aradi liberális pártnak van egy értékes fiatal tagja, akinek képességeire most a pártélet országos keretei között is felfigyeltek. Cotioiu Romulus dr., akinek rátermettségét, tehetségét és korrektségét még politikai ellenfelei is elismerik, e napokban, mint az aradi ifju-liberálisok delegátusa, egyik alelnöke volt a liberális párt kolozsvári kongresszusának. Ebben a minőségben mélyen szántó és a komoly érvek arzenáljával felszerelt megbeszéléseket folytatott a pártvezérekkel, amely alkalommal legteljesebb tettségét vitta ki. Cotioiu Romulus dr. cluji szereplésével jelentős pozíciót biztosított magának a liberális párt szervezetében. Egy kevés lokálpatriotizmussal adunk hírt Cotioiu dr. sikeréről és örvendünk annak, hogy veje személyében méltó utóda akadt néhai dr. Robu Jánosnak. Az ifju aradi politikust képzettsége, nagy szociális érzéke és európai műveltsége egyaránt vezetőszererepre predesztinálják.

— **Orvosi hír.** Dr. *Hersch* Andor ideggyógyorvos rendelőjét Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 2. szám alá (volt Pick ház) helyezte át és rendel 9—10-ig, délután 3—5-ig.

Ellenőrzés alá akarják helyezni a mezőgazdasági hitel felhasználását

A román sajtót régóta foglalkoztatja az agrárterhek kényszerkonverziójának kérdése. Manoilescu kereskedelemügyi miniszternek a mezőgazdasági hitel rendezésére vonatkozó emlékiratát Madgearu földművelésügyi miniszter támadta ugyan, bizonyos esetekben

azonban az ő tervezete is kényszerrendszabályokat ajánl a renitens hitelezők ellen. Ezek a tervek a sajtó kedvező állásfoglalása következtében külföldön máris ártottak a román hitelnek, a belföldön pedig hirtelen megszorodtak a mezőgazdák adósságai, mert sok adós úgy értelmezte a kényszerrendszabályok fogantatását, hogy az állam minden ilyen tartozást konvertálni fog.

Az egyre bonyolódó helyzet rendezésére a pénzügyminiszter is kidolgozott egy tervezetet. Eszerint 500 millió lej alapítókével bankot kellene alapítani. A tőkéből 300 milliót jegyezne az állam, 200 milliót pedig a magánbankok. Az állam az első 30 év tartamára lemondana minden kamat és törlesztési igényről, a bankoknak és esetleg egyéb tőkejegyzőknek pedig minimum évi hatszázélekes kamatot biztosítana. A bank alaptőkéjének háromszorosa erejéig 12 év alatt törlesztendő, 10 százalékkal kamatozó kötvényeket bocsáthatna ki, amelyek adó- és egyéb kedvezményeket élveznének. A bank a 12 százaléknál magasabb kamatozású követeléseket átvenné és azokat 30 év alatt törlesztendő, legfeljebb évi 12 százalékos kamatterhű adósságokra konvertálná. A legalább 3 és félhold földdel rendelkező adósokat azonban köteleznék az előírandó művelést tervezet végrehajtására, hogy ezáltal a birtokok jövedelmezőségét fokozzák. A bank konverziót csakis az adósok és hitelezők egyöntetű megbizásából vállalhatná.

A mezőgazdaság nehéz helyzetét és vásárlóerejének lemorzsolódását mutatja egyébként az a Galacról érkezett hír is, hogy ezen a tipikus gabonavidéken a Banca Commerciala Romana fiókja csődöt kért az ottani Nord Orient cég ellen, amely Románia egyik legnagyobb textilcége.

— **Adók és illetékekkel** mindenkinek sok baja van és ezen kíván segíteni a most megjelent Szigheti-féle „Adók és illetékek” dióhéjban táblázata, melyben az összes állami, utadók, fizetések adója, váltó, okmánybélyeg és póstarifa, betegsegélyző illetékek bennfoglaltatnak.

Ára 40.-Lej és kapható az ország összes könyvkereskedéseiben, tőzsdékben és lapárusítóknál.

Budapest „kedvenceinek“ vendégszereplésére felvonult Arad közönsége

Limonádé-orgia a színházban.

Budapest kedvenceit hirdették az elmúlt héten öles plakátok Arad uccáin. És szombaton, meg vasárnap este zsufolásig megtelt az aradi színháznézőtere a „kedvencek“ előadására. Nem beszélünk itt arról, hogy a

plakátok olyanokat is ígértek, akik nem jöttek el Aradra, azt sem irigyeljük, hogy a szegény budapesti színészek ebben az éhkoppos világban egy kis keresethez jutottak, de az már fájdalmasan jellemző tünet, hogy a két zsufolt ház közönsége tombolva ünnepelte a „művészeket“, akik az általános lelkesedés láttára megtoldták egy nappal aradi vendégszereplésüket és még egy telt házat csináltak az egyik aradi étterem télikertjében. És itt is zajos ovációkban részesültek. Hát ez a szomorú a dologban. Mert amit „Budapest kedvencei“ produkáltak, abban nincsen semmi, aminek köze volna a művészethez. Valami primitív limonádé-kotyvalék az, amittől az aradi közönség megmámorosodott és kábultságában úgy itta, mint a pezsgőt. A Mocsányi-Lakos féle duett állt az ünneplés középpontjában. Két muzsikális fiatalember, egyik sem művész, még csak nem is virtuóz. Egypár kuplét, tangót, megymást zengenek el bágyadt trükkök kíséretében és ettől tombol a nép. Pedig ezt a „kunsztot“ minden jófülü ember meg tudná csinálni, ha volna benne annyi vakmerőség, hogy kiálljon ezzel a színpadra és művésznek tituláltassa magát. Hogy messzire ne menjünk, itt van Aradon többek között két fiatalember Weisz Oszkár az egyik és Traytler Endre dr. a másik, akik mellett a sülyesztő alá bujhatna a Mocsányi-Lakos pár. Ezek az urak sokkal muzsikálisabbak, finomabban és tökéletesebben uralják a dallamot és aki csak egyszer is hallotta őket zongorázni, füttyülni, trombitálni, mókázni, azok szánakozóan mosolyognak „Budapest kedvenceinek“ vérszegény erőlködése láttára. De az említett aradi urakban van annyi jóízlés, önkritika és szerénység, hogy ezt a mulattató, kedves képességeiket csak szűkebb baráti körök szórakoztatására használják fel és eszük ágában sincs ezzel a nagyközönség elé lépni. Mocsányi-Lakoséknak megvolt az a vakmerőség, hogy előbb a rádión keresztül, majd most személyesen is kiálltak a placra — és sajnos nekik lett igazuk. Ime az aradi közönség, amely estéről estére üresen hagyja a magyar színészet hajlékát és amely egy-egy kiváló zenész hangversenyét messze elkerüli. Elszomorodva néztük ezt a Limonádé-orgiát, amely mámorában még azt sem vette észre, hogy cukrosvizzel itatták pezsgő helyett.

Fantasztikus hír magyar- orosz csereüzletről

**Egy cluji lap szerint az oroszok fát szállítanak,
Magyarország pedig villamoskocsikat**

szerint — ennek vége szakad. A magyar fapiac exponensei állítólag

*rekompenzációs tárgyalásokat folytatnak az orosz
fakiviteli társaságokkal.*

Az orosz szovjet ugyanis tervbe vette az ország elektrifikálását. Erre a célra nagymennyiségű villamoskocsira volna szüksége. Az a gondolat merült fel, hogy a budapesti Ganz-Danubius gyárban készítették a villamoskocsikat, amelyekért azonban a szovjet nem pénzzel fizet, hanem fával látja el a magyar piacot. A cluji lap szerint tíz-tizenkétezer villamoskocsira van szüksége a szovjetnek és a budapesti gyár már vállalkozott is ezeknek a kocsiknak az elkészítésére, hogy ezzel segítsen a nagy munkanélküliségen. A román fatermelők biztosra veszik a tranzakció sikerét és ez természetesen a legnagyobb aggodalommal tölti el őket, mert veszedelmeztetve látják a további lehetőségeket Magyarországgal.

Már az első pillanatban fantasztikusnak látszik ez a hír, noha köztudomású, hogy egyes érdekeltségek már régebben foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy orosz fával látják el a magyar piacot. Ez a kísérlet mindeddig meghiúsult, már csak azért is, mert a közvélemény a legnagyobb felháborodással fogadta annak a hírért, hogy a szovjet

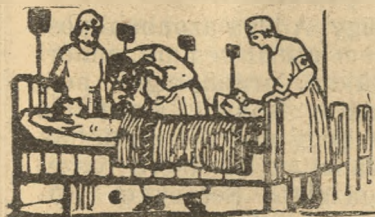
*orosz politikai foglyok által kitermelt fával
dumpingolják a magyar fapiacot.*

Budapesti tudósítónk érdeklődött a Ganz-Danubius gyárnál, amelyet az erdélyi híradás aposztrofál. Itt kereken megcáfolták a rekompenzációs üzlet hírért. Ugyanilyen cáfolatot kaptunk a magyar fapiac tekintélyes érdekeltségei részéről is.

— Hónapok óta állandóan a legkülönbözőbb formákban felvetődik ez a hír — mondották munkatársunknak. — Nem nehéz megállapítani, hogy honnan fúj a szél. A szovjetről köztudomású, hogy újabban a legtüremsébb tervekkel igyekeznek az európai államok köreiből zavart kelteni. Ez lehet a célja ezzel a hírrel is. A terv majdnem keresztül-

vihetetlen, nemcsak a magas szállítási költségek és egyéb ilyen okok miatt, hanem még talán ennél is inkább a magyar fapiac ezidő szerint igen gyenge fekvőképessége miatt. A magyar vállalatok vagononként veszik a fát. Még a legnagyobb cégek is megelégszenek azzal, ha négy vagon tudnak vásárolni egyszerre. Ez már nagy tétel a mai viszonyok között. El sem lehet tehát képzelni, hogy akadna favállalat, amely annak a nagymennyiségű villamoskocsinak, amelyről a hiradás szól, óriási ellenértékét fában átvinné. Ez önmagában véve is lehetetlenné teszi, hogy ilyen üzlet létrejöjjön.

Halálos szerencsétlenség érte egy ujszent-annai kiránduló feleségét Windsorban

Mult kedden reggel 7 óra 20 perckor a kanadai közlekedés-történet lapján szinte páratlan összeütközés történt Ontario Windsor városában. A munkába induló emberekkel megtelt, a Sandwtch Streeten East windsorban igyekvő villamos a Moy Ave közelébe teljes sebes-

séggel nekiment a Lenspeary hid lejtős vágányain szembejövő Tekumsch kocsival. Az összeütközés óriási ereje úgyszólván letépte az East Windsorban igyekvő villamos egész elejét, úgyhogy Richard villamosvezető a két kocsin ütközése közé esett. Egyik lábát többől lemetszették a darabokra, törött éles acélalkatrészek, míg a másik lábát teljesen összezúzva úgy összeszorította a két ütköző, hogy a szerencsétlen embert csak félórával az ütközés után tudták kiszabadítani életveszélyes helyzetéből.

Ugyanebben a kocsiban utazott munkára

Zimmermann Róbertné, születet Totterer Veronika, aki mintegy három hónappal ezelőtt érkezett férjével az aradmegyei Szentanna községből Windsorba.

A 37 éves asszony alig néhány hete kapott munkát a Riversid egyik házában és bár odahaza jobban ment a sorsa, mindent elvállalt, miután férjének nem sikerült alkalmazást kapnia, mióta kanadába jöttek.

Az összeütközés olyan hatalmas erővel vágta Zimmermannét a villamos falához, hogy a szerencsétlen asszony rövid időn belül kiszervezett belső sérülései következtében a Grace kórházban.

— **Az ország minden részében keresünk feltétlen megbízható fiókszerkesztőség és kiadóhivatal vezetőket. Ajánlatok lapunk címére: Arad, Szent László-uca 2., küldendők.**

Szenzációs feljelentések tartják izgalomban a budapesti pénzügyi köröket

Az „Erdélyi Élet“ budapesti tudósítása

Óriási feltűnést kelt két szenzációs bűnügy. Két vezérigazgatót vádolnak meg, az egyiket azért, mert letartóztatta, a másikat pedig, mert hűtlenül járt el gyárával szemben. A két szenzációs bűnügy feltűnéstkeltő részletei a következők:

A Filtext r.-t., amely a Goldberger-gyár mellett a legnagyobb selyemgyár, tavaly feljelentette Weiszberger Ferenc igazgatóját a rendőrségen. —

Weiszbergert le is tartóztatták, azonban csakhamar kiderült, hogy a vádak alaptalanok.

Eddig ismeretes ez a különös ügy. A java azonban most jön. Weiszberger tudatában, hogy nem csinált semmit, amiért a Filtext nemcsak, hogy hirtelen elküldte, járandóságait nem fizette meg, hanem még fel is jelentette, sokáig kutatott a titokzatos bűnügyben, míg kiderült, hogy miért tartóztatták le. Megtudta, hogy ellene hamisan vallottak és mert összefüggést látott Jossua Richard vezérigazgató, Schrekker Rudolf igazgató és Müller Ferenc altiszt között,

feljelentette a vezérigazgatót, az igazgatót és Müller altisztet

hamis tanúzás, hamis vád és hamis tanúzásra való rábírás miatt. — Az ügyészségen oly súlyosnak látták a feljelentést, hogy rögtön átküldték az iratokat a rendőrségre, ahol Dörning Henrik dr. főkapitányhelyettes hosszabb ideig vizsgálta az ügyet,

40 tanut hallgatott ki és Müller altiszt bevallotta, hogy hamisan vallott.

E hamis vallomás alapján tartóztatták le Weiszbergert tavaly és csak később engedték szabadon.

A titokzatos bűnügy szenzációs fordulata óriási feltűnést keltett.

és izgatottan várják a folytatást.

A másik feljelentést a Drasche téglagyár tette

Lukács József vezérigazgatója, Possel Béla igazgatója és a vezérigazgató Lukács Pál sógora ellen, hogy több számlát kétszer fizettek ki. Természetesen Lukács Józsefet is rögtön elbocsátották, a feljelentésen kívül. Lukács viszont azt állítja, hogy nem követett el semmit és csak járandóságától akarják elűzni. Tekintve, hogy ugyanez az eset a Filtext bűnügyben is, a közönség most nem tudja, mi igaz az egészből. Meg kell várni a rendőrség döntését a

két titokzatos bűnügyben, amelyben véletlenül két vezérigazgató szerepel.

... az fizet rá legjobban, aki leg- hátral maradt!

Meg kellene próbálni már egyszer ezzel az olcsósági hullámmal — ha másutt olyan nagy területeket tett termékennyé ez a hullám, ha áradatában a mai zord világban is egész kis szigetei támadtak a jobb és könnyebb életnek, talán itt is megmutatja ezt a csodát! Hol van ezeknek a hullámoknak, ennek a közgazdasági Nilusnak a forrása, hol van a sodra, mekkora a sebessége és a mélysége? Ki mondhatná meg ezt pontosan! Talán senki, — de talán mindenki tudja, hogy a nyersanyagárak csak úgy zuhannak az egész világon és nálunk nem zuhan, még csak óvatos ejtőernyővel sem esik le semmi ár, csak a buza...

Ha valami mesterséges cölöpök volnának az olcsósági hullám utjában, ezeket fel kell, ki kell szedni; csak hadd menjen előre! Hogy konkrétan mi a teendő? *Intézményesíteni az olcsóságot*, ahol lehet, ahol azt éppen csak *el kell rendezni*, mondjuk: a házbértől az adóig. Majd meglátjuk, hogy milyen általános jeladás volna ez az árleszállítódásra s majd meglátjuk: mennyire nem vallja kárát senki, még az sem, legkevésbé az, aki azt hiszi, hogy az az olcsósági hullám ép az ő sajkáját rántja magával!

Majd meglátják, hogy közgazdaságilag milyen könnyen hajózhatóvá tehető az olcsósági hullám, majd meglátják, mennyire várja aztán még az is, aki addig talán fázott tőle. Ép az a baj, hogy felbillentek az egészséges árualakulás, árképződés feltételei, hogy itt maradt egy árpolitika, amelynek feltételei már rég összeomlottak az egész világ nyersanyagpiacán.

Semmiféle érdeknek nincs oka fentartani ezt a drágaságot, — aminél nagyobb fogyasztásban van minden termelésnek, minden prosperitásnak valódi garanciapaktuma, már pedig aminél nagyobb fogyasztáshoz minél nagyobb olcsóság kell.

Vissza a kereslet és kínálat régi törvényéhez! Vissza az olcsósági hullámhoz, amelynek hátán azonban nem lehet közgazdasági uszógyakorlatokat folytatni, regattákat rendezni, de amelyet egészen szabaddá kell tenni, hadd törjön előre, hadd termékenyítse meg az egész gazdasági életet! Meg kell kezdeni s igenis „intézményesen“, ha másképp nem lehet, — hatalmi szóval! Azé a dicsőség, a siker és az érdem is, aki legelőbb kezdi s az fizet rá a legjobban, aki hátral maradt.

— Minden cikkért írója felel. Az „Erdélyi Élet“ hasábjain helyet talál minden közérdekű esemény. Belső és külső munkatársaink mindenről az igazat és csak az igazat írják. — Nem igazat írni nem szabad.

Simán likvidál a Központi Takarékpénztár

Szerényen folyik a munka a Központi Takarékpénztár helyiségeiben. A likvidáló bizottság igyekszik tiszta helyzetet teremteni és a kintlevőségek lelkiismeretes behajtásával a status értékeit növelni. A betétesek teljes bizalommal nézik a likvidálás munkáját, mert hiszen az igazgatóság betétjük nyolcvan százalékát garantálta és valószínű, hogy ez a kvóta még növekedni fog. A Központi Takarékpénztár hatalmas székháza, amely a Fő-tér legforgalmasabb pontján fekszik, a státusban a valóságnál alá értékeltébb összeggel szerepel. Lehetséges tehát, hogy az árverésen a bankpalota nagyobb áron fog elkelní és ezt a többletet is természetesen a betétesek kapják meg. Az általános bizalmat csak fokozza az a körülmény, hogy a Központi Takarékpénztár igazgatóságában és felügyelőbizottságában nagytekintélyű, korrekt és vagyonos férfiak foglalnak helyet és így minden remény meg van arra, hogy a bank felszámolása a legsimábban és eredményesen fog lefolyni.

BCU Cluj Central University Library Cluj Karácsonyi számunk

Az „Erdélyi Élet“ karácsonyi számának összeállítására a szerkesztőség és kiadóhivatal máris megkezdte az előmunkálatokat. Ezidén az „Erdélyi Élet“ az eddiginél is impozánsabb ha, karácsondi számmal igyekszik meglepni olvasóit és úgy a szerkesztőség, mint a kiadóhivatal mindent elkövet, hogy tartalmas, gazdag és színes cikkek, riportok, rovatok egész tömegével töltsék ki a szokatlanul nagy terjedelmű ünnepi számot. Erdély legkiválóbb újságírói fogtak össze, hogy az „Erdélyi Élet“ karácsonyi számának tartalmát gazdagítsák és értékessé tegyék, ami bizonyossá teszi, hogy lapunk karácsonyi száma az erdélyi újságírás szenzációja lesz. A lap hirdetőit a kiadóhivatal ezúton kéri fel, igyekezzenek már most előkelő helyet biztosítani hirdetésüknek, ha méltóan akarják reprezentálni cégüket a nagy példányszámban megjelenő, szinte albumszerű karácsonyi számban.

— **Dr. Rácz Sándor** ügyvédi irodáját Str. Metianu (Forray-u.) 2. Nádasdy-palota I. em. helyezte át.

Film Élet

Mozi és az »Erdélyi Élet«

Általános és örvendetes feltűnést keltett az „Erdélyi Élet“ legutóbbi számának kibővített és színes mozirovata, amivel olvasóközönségünknek azt a hatalmas rétegét óhajtottuk kielégíteni, amely intenzív módon érdeklődik a filmvilág iránt.

A modern élet forгатagában a mozi olyan előkelő helyet vívott ki magának, hogy méltán nevezhető a mai kor jellegzetes kifejezőjének. A technikai bravurok odáig fejlesztették már a mozit, hogy a vászon néma alakjai megszólaltak és egy lépéssel közelebb férkőztek a néző szívéhez. Nem csodálatos, hogy a világvárosoktól kezdve a legkisebb, istenhátamögötti falvakban is nagyszámban élnek mozirajongók, akik minden filmmel kapcsolatos dolgot élénk érdeklődéssel fogadnak.

Az „Erdélyi Élet“ lépést tart a korszellemmel és mozikedvelő olvasóinak kedveskedik azzal, hogy áldozatok árán is összeköttetésbe lépett a Metro-Goldwyn filmgyár, valamint a Paramount Publix Corporation sajtóosztályával, ahonnan a legfrissebb és legérdekesebb filmhíreket szerezzük be.

Színessé és imponánsná teszi filmrovatunkat a sok művészi kivitelű rajz és kép, amely minden, bizonynyal a közönség tetszésével fog találkozni. Az „Erdélyi Élet“ szerkesztősége örömmel tesz szolgálatot olvasóinak és ha új rovatával sikerül felkelteni a közérdeklődést, úgy elérte célját: minél frissebb, gazdagabb és elevenen szerkesztett lapot adni régi, hű olvasói kezébe.

Jeruzsálemi filmidill

A mozi, a nagy hódító, természetesen a sivatagot is rabigájába hajtotta. A vad beduinok jól ismerik Henny Portent és Adolphe Menjout. Az előadások európai idegek számára kissé túlélénken zajlanak le. Ha lokomotív közeledik a vászonon, a közönség vad riadalomban hátrál menekül. Ha csunya intrika folyik a lepedőn, az urak előveszik a pisztolyt és néhány golyót küldenek a kép felé. A beduinok teljes fegyverzetben, puskával, revolverrel és hősi karddal járnak moziba. Ott ez a divat.

Jeruzsálemben természetesen sokkal szelidebb szokásokat találunk. A publikum ott már nem ijed meg a nekifutó vetített mozdonytól, érzelmeinek kifejezését sem bizza a röpke golyóra. Lármázni azonban annál jobban tud a szent város mozilátogató közönsége. A publikum rendkívül tarka. Fantasztikus, messziről jött bevándorlók, barna yemeni zsidók, fezes arabok, tekintélyes jeruzsálemi effendik zsi bonganak a nézőtérén. Arab, zsidó és angol rendőrlegények mindenfelé. Egyiptomi parasztok, a híres, elnyomott fellahok gyönyörköd-

nek a képbén. Az egész publikum tökmagot rágszál, a héjak teverakományszámra borítják a mozi padlóját. Tökmag és ivoviz nélkül nem tanácsos a moziba menni. Az előadások végtelenül sokáig tartanak és éhen halni senki sem szeret, ha már abba bele is mennek, hogy ott vénüljenek meg a „Nyomorultak“ harminckét felvonása alatt.

A műsor nagyon változatos. A hangosfilm csak a minap jelent meg a Szentöldön és valószínűleg fel fog kavarni ott is mindent. Eddig vigan adhatták minden országok, cégék, sőt minden idők néma filmjeit. Híradót is játszottak, jó európai szokás szerint. Az, hogy 1930-ban 1927-ből, sőt 1925-ből való híradókat pergettek le, sohasem csinált bajt. A képeket irgalmatlanul megvagdossák a cenzorollók. Az a veszedelem, hogy a jeruzsálemi moziban egy Európában már hosszú évekkal ezelőtt lejátszott filmre ismerünk, nem fenyeget. Egyszerűen nem ismerhetünk rá, mert vadul szabdadják és még vadabbul ragasztják össze a megcsonkított szallagokat. A többiről az eltorzított címek és az angol-francia-héber-arab feliratok gondoskodnak. Itt azután hihetetlen dolgok történnek. A „Kreuzer szonátát“ „Kreuzer szenátor“ címen játszották . . .

A publikum rettentő hangos. Csatajelenetek, táncok, vetkőzés-cénák leirhatatlan hatást keltenek. A kedvenceket becéző, biztató szavakkal halmozzák el. Sőt jó tanácsokat osztogatnak. *Buster Keaton* egyik filmjénél, amidőn a faképi komikus futva menekült, a hölgyek odakiabáltak neki: „*Tigach et ha oto, yah habibi!*“ Ez pediglen azt jelenti: „Ugyan, ülj egy autóba, drága!“

Asszonyoknak! University Library Cluj

Cecil B. de Mille és a házassági parancsolatok!

Egy amerikai női klub elnöknője röviddel ezelőtt a „Sunday Express“ hasábjain cikket tett közzé, amelyben közölte azt a kilenc parancsolatot, illetve szabályt, amelynek segítségével egy asszony meg-

tarthatja a férjét. Ez a kilenc szabály, rendkívül érdekes bepillantást nyújt az amerikai életviszonyba.

A szabályok a következők:

1. Már a reggelinél csinos öltözékben jelenj meg.
2. Ne engedd, hogy a férjed szivességből edényt törölgessen.
3. A férjed csak kétszer hetenkint vigyen este mulató, vagy szórakozóhelyre. A többi estétét töltsétek otthon.
4. Az asszony fizesse ki előbb a fűszeres és mézsárosszámlákat, csak aztán kerüljön a sor a ruhaszámlákra.
5. Ne engedd, hogy édesanyád, tehát férjed anyósa, ünnep és vasárnap látogatást tegyen nálad.
6. Ha szereti hangját, akkor engedd meg, hogy sokat beszélhessen.
7. Minden dologban kérjél tőle tanácsot.
8. Mutasd azt, hogy függőnek érzed magad tőle és alkalmaz-

kodj hozzá tüntetőleg — egy bizonyos határig. 9. Hizelegj neki, hiteds el vele, hogy gyenge teremtés vagy, míg ő hatalmas egyéniség, akiben egy oroszán ereje van és egy Napoleon tehetsége egyesül.

A lap ezekhez a tanácsokhoz a társadalom minden rétegéből kért egy-egy hozzászólást. A filmművészet prominens alakjai közül Cecil B. de Millet kérte fel a parancsolatok megbírálására. Cecil B. de Mille a mély gondolkozásu nagyszerű rendező a következőket mondotta:

Tekintettel arra, hogy az átlagos amerikai ember és asszony életében igen nagy szerepet játszik a film, Miss Partridge parancsolatait a magam részéről kettővel kiegészíteném:

a) ne rajongj valamelyik filmsztárért, aki neked egyik vagy másik filmben tetszett, ha a házi békédet megakarod őrizni.
b) ne bocsátkozz vitába, ha férjed valamelyik filmről elítélőleg nyilatkozik. Filmről szóló viták éppen annyi bajt és kellemetlenségeket okozhatnak a házastársak között, mint az alkoholtilalom vagy a jövedelmi adó.

Nils Asther, John Gilbert után ma a legnépszerűbb hősszerelmes

Kérek egy autogrammot. Ez nem is hangzik olyan rosszul és mégis semmitől sem félnek a hollywoodi filmcsillagok annyira, mint a kérelmezőktől, akik ezekkel a szavakkal rontanak rájuk. Nincs filmsztár, aki nem tenne eleget ennek a kívánságnak. Kénytelen tudniük eleget tenni neki, mert ha többször egymásután elutasítaná a rajongókat, hamar vége lenne a népszerűségének. Ennek folytán most a hollywoodi filmszilagók legnagyobb gondjai közé tartozik, hogyan lehetne szabadulni a rajongóktól, akik csapatszámra járják Hollywood uccáit és divatos helyiségeit, — anélkül, hogy a népszerűsége ezalatt jelentősen szenvedne. Különbéle trükköket eszelnek ki, hogy sértés nélkül meneküljenek az autogrammkérők elől. Ford-kocsikon járnak, régi ruhákat viselnek, csakhogy ne ismerjenek rájuk, de mindez nem ér valami sokat. Azaz, minden ilyen trükknek egy ideig van értelme és a filmsztárok örülhetnek nyugalmuknak, de nemsokára kitudódik az éppen használatban lévő furfang és az autogrammkérők ereje ilyen esetek után meg szokott kétszereződni.

Persze van a dolognak egy igen kellemes oldala is. A filmgyárak egyes színészeik népszerűségét az autogrammkérők tömege után itélik meg és amíg egy színészt nem kezdenek el az uccán is hajszozni autogrammért, addig az nem mondható különösen népszerűnek. Ebben a tekintetben érdekes Nils Asther esete.

Amikor megérkezett Hollywoodba, a svéd származásu, fiatal színészt senki sem ismerte, senki sem hajszoalta és ő nyugodtan intézhette dolgait. De nemsokára — majdnem egyidejűleg — több filmje jelent meg, így a „Vad orchediák“

a „Legénylányok“ stb. és minden egyes premier után szaporodott a rajongók és autogrammkérők száma.

Nemcsak a stудиó kapujában várták Nils Ashert imádói, hanem a vendéglőben, amelyben étkezett, sem volt nyugalma. Ez annyira felháborította, hogy kiköltözött szállodájából és egy sportegyesület klubépületébe ment lakni. Azonban egyhamar kitudakolták ezt is és telefonon kezdték nyugtatni. Ezt is megunta, autójára ugrott és utánanézett Hollywood legtávolabb eső villájának. Meg is találta és nagy volt öröme, amikor arra a kérdésre, hogy hogy hívják az uccát, a háziulajdonos azt felelte, hogy annyira új, hogy még neve sincs.

Asther kibérelte a házat és hetekig a legnagyobb nyugalomban élt ott. Senki sem háborgatta, legközelebb lakó szomszédja is majdnem egy kilométerre lakott tőle. Telefonja sem volt és igazán nagy volt a csend a házban — de ez a telefonhiány okozta a végén az idill megszűnését.

A Metro vezetősége ugyanis nem akart mindennap futárokat küldeni Nils Astherhez és erélyesen kijelentette, ha a fiatal színész nem szereltet telefont, baj lesz a szerződés körül.

Nils Asther kálváriája tehát újra kezdődött és ezután már nem csodálkozott azon sem, hogy sofőrje elhozta nővéreinek barátnőjét, hogy bemutassa neki, csak azért, hogy a leánynak szülőfalujában legyen mit mesélnie. Nem csodálkozik a pincéren sem, aki a világ legszenzációsabb scénáriumával molesztálja és négyetlen vigasza az, hogy a többi sztárok ugyanugy járnak, mint ő.

Legolcsóbban

vállal ablaküvegezést, bázár-tükör készítést, vak-tükör ujitást és üvegsziszolást BAUER ÖDÖN, v. Batthyány-u. 21. patikával szemben

A V a s f ü r d ő t

ujjonnan renoválva házikezelésbe vettem.
Nyitva reggel 6-tól este 10-ig.

Böhm Jenő

A főtér legolcsóbb
nő- és férfi

fodrász üzlete

Fischer Eliz palotában, az udvarban.

Manikur, arcmasszázs, fejmasszázs a legolcsóbb áron. Szíves partifogást kér **GALLIK Arthurné.**

Megrendelések mérték után elsőrendű anyagból. Szóid árak. Fájdós lábakra szakszerűen készítünk ortopéd-cipőket. **Gara Miklós** volt ázar Vilms u. 19. sarkon, a Földes gyógyszerhárral szemben

THERAPIA

szanatórium Arad, Str. Iosif Vulcan (Kazinczy-u.) 8.

Telefon 532.

Telefon 532.

Legmodernebb műtőfelszerelés.

Röntgen, Quarz. — Diathermia.

Prima tűzifa aprított,
Szalon kőszén pormentes,
Szalon diókoks sziléziai,
Vasaló fa-szén szagtalan,
Kovács szén kétszer mosott

KNEFFEL

fa- és szénüzlet

Bul. Reg. Ferd. I. 27. Saját ház.

ERDÉLYI ÉLET HUMOR

— **Tényleg mindenkinek olyan nehéz a pénzügyminiszteriumi főtisztviselőkhöz bejutni?**

— Az ünnepeelt művésznőhöz méltatlankodva állit be a szobalány:

— Egy szemtelen tolakodó fiatalember van künn, erőszakkal be akar jönni, egy nagy csokor és mindenféle csomag van a kezében.

— Ez bizonyára az az arcátlan, vakmerő fiatalember lehet, aki tegnap este is alkalmatlankodott egy levéllel az öltözőmben.

— Mit csináljak vele? — kérdi villámló szemekkel a szobalány.

— Utasítsd be!

.....

— **Vajjon tényleg világhíresség az a sok baj, ami ránszakadt?**

Kohn panaszodik Grünnek:

— Képzeld csak, ha éjjel felébredek, úgy jön elő nekem mintha a fal mozogna.

— Hm . . . — mondja Grün — persze, persze, az idegeid.

Kohn legyint:

— Frászt az idegeim! Poloskák!

.....

— **Miért van az, hogy a külpolitikusok állandóan bizonytalan nyilatkozatokat tesznek?**

Kohn kiment a lovásárra és nemsokára kihivatta a városból a fiát, akihez így szólt:

— Ül fel erre a lóra és mutasd meg, hogy megy.

A fiu felült a lóra és a nyeregben elkezdett bizonytalanul izegni-mozogni.

— Na, miért nem indulsz? — kérdi az apja.

— Mert nem tudom, — felelte a fiu — hogy vevésre, vagy eladásra lovagoljam-e?

Csak Ön az oka,

ha az „Erdélyi Élet“ szenzációs számaiból éppen az Ön hirdetése marad ki!

Feltűnően olcsón fest, vegyileg tisztít
„Igi ena“ mindenféle férfi-, női- és
 gyermekruhákategészenben,
 minden szétbontás nélkül.
 Gyár: József főh.-ut 12. - Üzlet: Forray-u. és Rákóczi sarok.

A karácsonyi divatáru vásár **„Le az árakkal!“** jegyében megkezdődött!

„Páris“ női divatáruháza,

Neuman-palota.

Legjobb bunda. —o— Legfinomabb kabát. —o— Legelegánsabb ruha.

Mindenki
 bevallja...
 Senkisem
 tagadja...
 hogy a

TRIOIRON

**rádiócsövek-
 nek és hangszó-
 róknak nincsen
 párja!**

Őszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít

K N A P P

BCU Cluj / Central University Library Cluj
 volt **Weitzer-uca 11.** volt **Magyar-uca 10.**

AZ
**ARADI
 KÖZLÖNY**

Erdély leg-
 régibb, legolvasottabb és
 legelterjedtebb napilapja!

Beérkezett az olcsó fa

DUMPING ÁRAK

Boros Jenő

fa és szénatelepén Arad, v. Óvár-
 tér és Hajó-u. sarok. Telefon 591.

**MINDEN HÁZNÁL
 LEGYEN**

HA NINCS.-AKKOR VEGYEN!

Szűzi időnyrel Aki jó és erős **Czernóczky**-féle cipőt szerezzen be! Verseny cipővel akarja magát ellátni, az **á: Női fekete vagy panglia fű-** erős cipő 380 lejtő, férfi erős strapa cipő 480 lejtől, női barna fél cipő 45) lejtől Női drapp minden színben 450 lejtől, férfi barna legujább kivitelben gummisarokkal 600 lejtől, gyermekcipő 2:0 lejtől. Az Aradi Iparosok áru hitel könyvecekére a fenti árak mérvadóak.

Legszébben fényez, mos, vasal

Buttinger Teréz

ARAD, volt Batthyányi-u. 35. Str. Con-
 sistorului. —o—o— Bent az udvarban.

„FORTUNA“

uj butor üzlet Aradon,
 volt Boros Béni-ér 41. (Mezőgazdák szék-
 számban). Legolcsóbban besze- ezhető háló,
 bédő, konyha és egyéb lakásberendezések
 gjobb kivitelben, előnyös fizetési fe-téte-
 k mellett is.

PALADICS I.

olvassa és terjessze
 az „Erdélyi Élet“-et!

Ne törje a fejét

hogyan szerezze be teli szűk-
 ségleit!

Jelentkezzen
 az Aradi Iparosok Hitel-
 szövetkezeté

Áruhitel- osztályánál

helynek bevásárlási könyvecs-
 kéivel

és pénz áron
 vásárolhat 65 legelőkelőbb
 aradi cégnél

havi részletre

jelentés naponta 9—12 és 3—6 óráig
 ARADI IPAROSOK HITELSZÖVET-
 EZETE ÁRUHITELOSZTÁLYÁNÁL
 eitzer- és Batthyány-uccák sarkán.

Olcsó tűzifa! Ölfa 840 Lei

AUFRICHTfatelep

Gyermekkórházzal szemben. Autobusz
 megálló

Figyelje!

Figyelje!

Verseny áraitam!

- 1 mé er jóminőségű házi vászon 24 L.
- 1 mtr, jóminőségű, tenni: flanel 29 L.
- 1 mtr kelengye mosott vászon 36 L.
- 1 meter divat fiannel 39 L.
- 1 mtr. 150 széles gyapju férfi-
 szövet 240 L.
- 1 mtr Crep de chin seiyem 380 L.
- 1 db cloth poplan vattával 425 L.
- 1 ágy garnitúra 3 db 980 L.

Glesinger Jenőnél

Arad, volt József főherceg-ut 11. sz.
 „Credit“ R. T. elérősítő helye!

Hirdessen az Erdélyi Életben!

Arany ékszerek, pontos órák,
 precíz óra-
 és ékszer reparatúrák

REINER JÓZSEF
 mű- és ékszerésznél Aradon, a színház színészbe-
 járóval szemben, Str. Pirici No. 3. [Vörösmarty-ucca

Ha olcsón és praktikusán
 akar vásárolni, úgy keresse fel

Salgóné bizományi üzletét

ARAD, Str. Horia (Széchenyi-u.)
 Neuman-palota, hol: közszűk-
 ségleti, háztartási, alkalmi, aján-
 déktárgyak, antiquitások dus vá-
 lasztékban állandóan kaphatók.

Tekintse meg a kirkatot!

Női és férfi ruhák festését és
 tisztítását legolcsóbban végzi

KREBS I.

Deák Ferenc-u.
 1. Boros Béni
 tér 51.

50%-kal mérsékelt C. F. R. körutazási jegyeket a belföld összes vonalaira egész éven át kiad a **Wagons-Lits Cook** utazási világvállalat menetjegyirodája Aradon, Minorita templommal szemben, az Octogonban. — TELEFON 6—57. Bármely relációt azonnal összeállítunk és kézbeadunk.

Butor részletre Garai

kézpénz ár-
ban kedvező
feltételekkel

ARAD, Piața Avram Iancu No. 10.

TIMIȘOARA, Fabrica P. Coronini No. 23.

Csak az árak olcsók — minőségeink változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

DIVATÁRUHÁZA

Arad, Strada Bratianu (Weitzer János-uca) No. 2.

Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és kabátkutnik, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. — A hölgy és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Muzsaj József

ARAD,
színházzal szemben

ÖLTÖNY, TRENCH-
COATS, ULSTER

Legjobb- és legolcsóbb!

Szines fényképek,

pastell-, aquarell- és olaj kivitelben. Portré, gyermek és interieur felvételek a nap bármely szakában, vasárnap is

Feszler Róbert

fotóművészeti szalonjában. Esti pillanatfelvételek Nitraphot reflektorok mellett. A Consum részletcsoport tagja. Tekintse meg a kirakatokat.

Arad, Bul. Reg. Maria 20.
Szabó Albert üvegházában.

Szőnyeg, függöny, stor, ágy- és asztalterítő, sezlonátvevő, butorszövet, brokát és mokett, roletta- és matracgradl, függöny-etamin és ussor, paplan, nyári takaró, kelengyevá-
szon, zefir, selyem, szövet- és bélésáru **legolcsóbban**

„MERCANTIL“

szőnyeg- és divatáruházban Arad, Bul. RegMaria 18.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nils Asther
az új Valentino
(Metro-star)

Nils Asther, Greta Garbo partnere a „Perzselő vágyak“ c. Metro hangosfilmben.